

De opvang van leerlingen uit Oekraïne

VIERDE PEILING VAN HET AANTAL LEERLINGEN UIT OEKRAÏNE IN HET FUNDEREND ONDERWIJS

Onderzoek in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Anja van den Broek | Josien Lodewick | Danny Brukx

Broek, A. van den, Lodewick, J. & Brukx, D.

De opvang van leerlingen uit Oekraïne

Vierde peiling van het aantal leerlingen uit Oekraïne in het funderend onderwijs

Onderzoek in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

8 juli 2022

© 2022 ResearchNed Nijmegen in opdracht van het Ministerie van OCW. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding. ResearchNed werkt conform de kwaliteitsnormen NEN-EN-ISO 9001:2015 voor kwaliteitsmanagementsystemen, NEN-ISO 20252:2019 voor markt-, opinie- en maatschappelijk onderzoek en NEN-ISO 27001:2017 voor informatiebeveiliging.

Inhoudsopgave

1	Inleiding en vraagstelling	4
1.1	Achtergrond	4
1.2	Vraag- en doelstellingen	4
1.3	Opzet en methode	4
1.4	Validatie van de cijfers	6
1.5	Leeswijzer	7
2	Resultaten	8
3	Samenvatting	19
	Bijlage 1: Tabellenboek	21
	Bijlage 2: Overzicht van figuren en tabellen	31

1 Inleiding en vraagstelling

1.1 Achtergrond

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne eind februari 2022 is er een grote vluchtelingenstroom op gang gekomen, met daarbij veel leerplichtige minderjarigen. Deze kinderen krijgen een plek in het Nederlandse onderwijssysteem en begin april kregen de eerste gevluchte leerlingen uit Oekraïne voor het eerst les in Nederland. Deze leerlingen kunnen in principe overal aangemeld worden, maar worden bij voorkeur zoveel mogelijk opgevangen op scholen met nieuwkomersklassen (primair onderwijs) of met internationale schakelklassen (voortgezet onderwijs). Vanwege de hoge instroomcijfers, is het niet altijd haalbaar leerlingen in te schrijven bij een nieuwkomersklas of ISK; scholen lopen tegen de grenzen van hun capaciteit aan. Leerlingen kunnen daarom ook worden aangemeld op een school die geen nieuwkomersvoorziening is; een school kan dan in overleg met de nieuwkomersvoorziening in de buurt of met LOWAN¹ bekijken of de nodige deskundigheid beschikbaar is (of verkregen kan worden) om de leerling(en) een goed aanbod te bieden. Daarnaast kan opgeschaald worden naar tijdelijke onderwijsvoorzieningen (met aangepaste eisen en voorwaarden rond het inrichten van het onderwijsprogramma, de aansluiting met ‘regulier’ nieuwkomersonderwijs of het reguliere programma, het aantrekken van docenten, het opzetten van de tijdelijke onderwijsvoorzieningen en de samenwerking met gemeenten). De tijdelijke onderwijsvoorzieningen kunnen bestaan uit aparte klassen binnen een bestaande school, maar ook uit nieuwe (tijdelijke) locaties als er niet genoeg ruimte is in bestaande scholen/schoolgebouwen (dislocaties in het po, tijdelijke nevenvestigingen in het vo). In alle gevallen dienen deze leerlingen zo snel mogelijk ingeschreven te worden in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD) van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Er is door het ministerie een dashboard ontwikkeld om in kaart te brengen in welke gemeenten leerlingen uit Oekraïne zich bevinden, gebaseerd op de aanmeldingscijfers van schoolbesturen die door DUO worden verwerkt. Omdat scholen soms achterlopen met het aanmelden van leerlingen, en Oekraïense vluchtelingen zich (door het Europees verdrag van vrij reizen) niet aan hoeven te melden als asielzoeker, is niet op alle bewegingen goed zicht; het dashboard loopt in sommige gevallen achter.

1.2 Vraag- en doelstellingen

Met behulp van vier peilingen op vier verschillende momenten, valideerde OCW de aantallen leerlingen uit Oekraïne in het dashboard; de peilingen lieten zien in hoeverre het dashboard overeenkwam met de daadwerkelijke aantallen leerlingen uit Oekraïne. Daarnaast werden de peilingen benut om inzicht te verkrijgen in de uitwerking van het door het Ministerie opgestelde beleid rondom de opvang en het schoolgaan van leerlingen uit Oekraïne. De eerste peiling stond open van woensdag 11 mei tot en met dinsdag 17 mei; de tweede van woensdag 1 juni tot en met woensdag 8 juni. De derde peiling kon ingevuld worden van woensdag 15 juni tot en met dinsdag 21 juni en de vierde peiling uit deze reeks kon van woensdag 29 juni tot en met dinsdag 5 juli ingevuld worden.

1.3 Opzet en methode

ResearchNed heeft, op basis van de gegevens die beschikbaar zijn bij DUO, een database gemaakt waarin de BBO-gegevens gekoppeld zijn aan de organisatiegegevens van alle 8.699 po, vo, pro en (v)so scholen. Van OCW ontving ResearchNed de brinccodes van alle scholen die bekend zijn als ISK/EOA-school (Internationale Schakelklas/Eerste Opvang Anderstaligen) of een nieuwkomersschool (po). Deze indicator is toegevoegd aan alle vestigingen binnen deze brinccodes. In dit rapport is voor al deze scholen de term ‘ISK’ gehanteerd, zowel voor po als voor vo.

1 LOWAN ondersteunt de scholen die het Eerste Opvangonderwijs aan nieuwkomers verzorgen in zowel het Primair Onderwijs als het Voortgezet Onderwijs

In de derde peiling is gevraagd of scholen bereid waren om deel te nemen aan de vierde peiling. Hierop antwoordden 296 van de 1.428 schoolleiders die de vragenlijst invulden, negatief (20,4%). Deze scholen zijn buiten de vierde mailing gehouden. Daarnaast heeft een aantal scholen zich via de afmeldlink voor het onderzoek afgemeld. Ook deze scholen zijn niet benaderd.

In totaal zijn 2.167 scholen buiten de mailing gehouden. Het speciaal onderwijs is niet benaderd en buiten deze aantallen gehouden. Alle resterende 5.927 vestigingen (4.724 po en 1.203 vo) zijn op woensdag 29 juni via de mail uitgenodigd om de vierde en laatste peiling uit deze reeks in te vullen. Op vrijdag 1 juli en op dinsdag 5 juli werd een reminder verstuurd. De vragenlijst is gesloten op dinsdag 5 juli aan het eind van de dag. Daarnaast zijn via OCW en LOWAN, de VO-raad en de PO-Raad scholen verzocht mee te werken. Scholen konden bovendien via een 'lost-link-tool' zelf hun unieke link naar de vragenlijst laten toesturen om de peiling mee in te vullen. De totale respons bedroeg 1.399 scholen. Hiervan zijn de antwoorden van 155 respondenten niet verwerkt vanwege het feit dat een te klein deel van de vragenlijst was ingevuld.

In tabel 5 (bijlage) zijn alle responsaantallen en het aantal benaderde scholen uitgebreid weergegeven. Hieruit komt naar voren dat de bruto respons van deze vierde peiling zeventien procent bedraagt (responspercentages zijn weergegeven in tabel 1). Deze respons is berekend op basis van het totaal aantal aangeschreven scholen (dus minus het speciaal onderwijs en minus de scholen die hebben aangegeven niet meer benaderd te willen worden). Het netto responspercentage, gecorrigeerd voor de niet-buikbare respons (doorgaans onvoldoende ver ingevulde enquêtes) bedraagt vijftien procent. Van alle scholen die hebben deelgenomen aan de derde peiling, nam 72 procent ook deel aan de vierde peiling (70% netto respons). Dat is vergelijkbaar met de derde meting. Van de scholen die niet deelnamen aan de derde peiling, nam twaalf procent wel deel aan de vierde peiling (9% netto).

Tabel 1: Responspercentages

		Geen ISK-school		ISK-school		Totaal	
		Bruto respons%	Netto respons%	Bruto respons%	Netto respons%	Bruto respons%	Netto respons%
Peiling 3 deelname	PO	70%	68%	81%	81%	71%	69%
	VO	77%	76%	66%	64%	74%	72%
	Totaal	71%	69%	73%	72%	72%	70%
Peiling 3 geen deelname	PO	11%	9%	19%	13%	12%	9%
	VO	13%	9%	12%	9%	13%	9%
	Totaal	12%	9%	15%	11%	12%	9%
Totale respons	PO	16%	14%	25%	21%	17%	15%
	VO	19%	16%	20%	17%	19%	17%
	Totaal	17%	15%	22%	19%	17%	15%

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

De (netto) respons is onder de nieuwkomersscholen (po 21%; vo 17%) iets hoger dan onder de andere scholen (po 14%, vo 16%). Op basis van deze onevenwichtigheid zijn de gegevens gewogen voor steekproefafwijkingen. Voor het bepalen van de weegfactor is gekeken naar de onderwijssector (po/vo), wel of geen ISK/nieuwkomersschool en veiligheidsregio (25 regio's) van alle po- en vo-scholen. Deze indelingen zijn gebruikt voor het bepalen van de weegfactor. Hiermee hebben antwoorden van alle scholen een bepaald gewicht gekregen, zodat we uit kunnen gaan van een representatieve vertegenwoordiging van de scholen naar veiligheidsregio, sector en ISK/ nieuwkomersschool. De grootte van de weegfactor is bekeken. Tabel 2 in de bijlage laat de gewogen en ongewogen aantallen zien in de populatie en respons (gewogen en ongewogen). Bij het vervaardigen van de tabellen en figuren gaat het altijd om gewogen gegevens, tenzij anders is aangegeven.

Gedurende de loop van het onderzoek, zijn er scholen uitgevallen; zij gaven aan niet meer deel te willen nemen aan de volgende peiling, schreven zich uit via de afmeldlink of respondeerden niet meer. Van de scholen die géén leerlingen opvangen, nam veertig procent één keer deel; de rest (60%) nam vaker deel. Van de scholen die wél leerlingen opvangen, nam 28 procent een keer deel; ruim 72 procent nam vaker dan één keer deel. Van scholen die geen leerlingen opvangen, vulde 21 procent alle vier de peilingen in; van scholen die wél leerlingen opvangen was dit 27 procent. De uitval van scholen die géén leerlingen uit Oekraïne opvangen, is groter dan van scholen die wel leerlingen opvangen. ISK-scholen deden iets vaker aan alle vier de peilingen mee dan reguliere scholen, maar dit verschil is niet heel groot. Van de scholen die deelnamen aan meting 1, ving 38 procent géén leerlingen op; 33 procent deed dit wel. Bij de vierde meting ging het om respectievelijk achttien en negentien procent. Daarmee is de eerste meting ons inziens de beste voorspeller van het aantal scholen dat leerlingen opvangt, en concluderen we dat voor meting 2, 3 en 4 het aantal scholen dat leerlingen opvangt wellicht iets overschat is. Hiermee moet rekening gehouden worden bij de interpretatie van de resultaten.

1.4 Validatie van de cijfers

DUO heeft opnieuw de ResearchNed cijfers vergeleken met de DUO-registraties. DUO constateert dat steeds minder scholen de vragenlijst invullen: in totaal hebben ongeveer 930 po-scholen en zo'n 270 vo-scholen de vragenlijst ingevuld. Dit is ongeveer de helft van de aantallen die bij de eerste validatieronde een vragenlijst hebben ingevuld.

Een groot deel van de scholen geeft aan dat ze geen leerlingen uit Oekraïne opvangen en dat komt ook overeen met wat bij DUO is geregistreerd: 573 scholen in het po (-60% respondenten) en 164 scholen in het vo (-60% van de respondenten). In totaal geven 33 scholen in het po (4% respondenten) en 36 scholen in het vo (13% respondenten) aan dat ze leerlingen opvangen, terwijl er bij DUO geen registraties zijn. De overige dertig procent van de respondenten in het po en een kwart van de respondenten in het vo vangt wel leerlingen op volgens DUO. De po-respondenten die ook leerlingen opvangen volgens DUO, vertegenwoordigen zo'n twintig procent van het totale aantal scholen dat volgens DUO-registraties leerlingen huisvest (op deze scholen zit ongeveer 25% van de leerlingen die bij DUO bekend zijn). De vo-respondenten die ook leerlingen opvangen volgens DUO, vertegenwoordigen zo'n dertig procent van het totale aantal scholen dat volgens DUO-registraties leerlingen huisvest (op deze scholen zit ongeveer 35% procent van de leerlingen die bij DUO bekend zijn).

Voor dertig procent van de po-scholen die leerlingen opvangen, komt het aantal exact overeen met wat bij DUO bekend is. Voor vijftien procent van deze respondenten komen de aantallen overeen als de leerlingen van wie de nationaliteit niet bekend is, niet meegenomen worden. Bij de overige po-scholen zitten de DUO-gegevens vaker boven de gegevens uit de peiling dan eronder. Bij 48 scholen wijkt de DUO registratie meer dan vijf leerlingen af van wat in de enquête is ingevuld. Dit is dertien procent van het totaal aantal scholen dat de vragenlijst heeft ingevuld.

Voor acht procent van de vo-scholen die leerlingen opvangen, komt het aantal exact overeen met wat bij DUO bekend is. Voor zo'n tien procent van de respondenten klopt het als leerlingen van wie de nationaliteit niet bekend is, niet meegenomen worden. Bij de overige vo-scholen zitten de DUO-gegevens iets vaker boven de gegevens uit de peiling dan eronder. Bij 45 scholen wijkt de DUO registratie meer dan tien leerlingen af van wat in de enquête is ingevuld. Dit is bijna 45 procent van het totaal aantal scholen dat de vragenlijst heeft ingevuld.

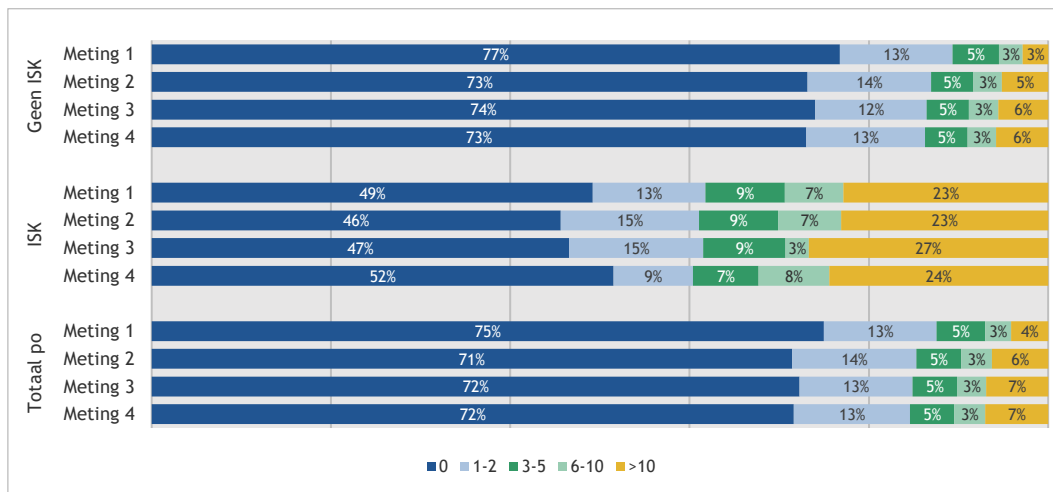
Vooraf in het voortgezet onderwijs onderschatten we de totaal aantallen; dit lijkt te komen door een aantal scholen met grote aantallen leerlingen die niet zijn geregistreerd bij DUO. In het primair onderwijs overschatten we de aantallen enigszins. Door de grote invloed van een aantal scholen met veel leerlingen is het echter moeilijk hier een specifiek getal op te plakken.

1.5 Leeswijzer

Het navolgende hoofdstuk beschrijft de resultaten op de beleidsvragen. Bij de meeste resultaten is daarbij onderscheid gemaakt tussen ISK's en niet-ISK's. In het vo worden hiermee de scholen aangeduid met een Internationale Schakelklas/Eerste Opvang Anderstaligen; in het po betreft het nieuwkomersscholen of scholen met veel nieuwkomersleerlingen. Deze registraties zijn aangeleverd via OCW. In het resultaatendeel zijn alle resultaten op hoofdlijnen weergegeven in de vorm van grafische presentaties. De bijlage bevat een overzicht met numerieke tabellen, waarin ook steeds aantallen zijn opgenomen. Zoals aangegeven, zijn alle resultaten gewogen voor steekproefafwijkingen, tenzij anders is aangegeven.

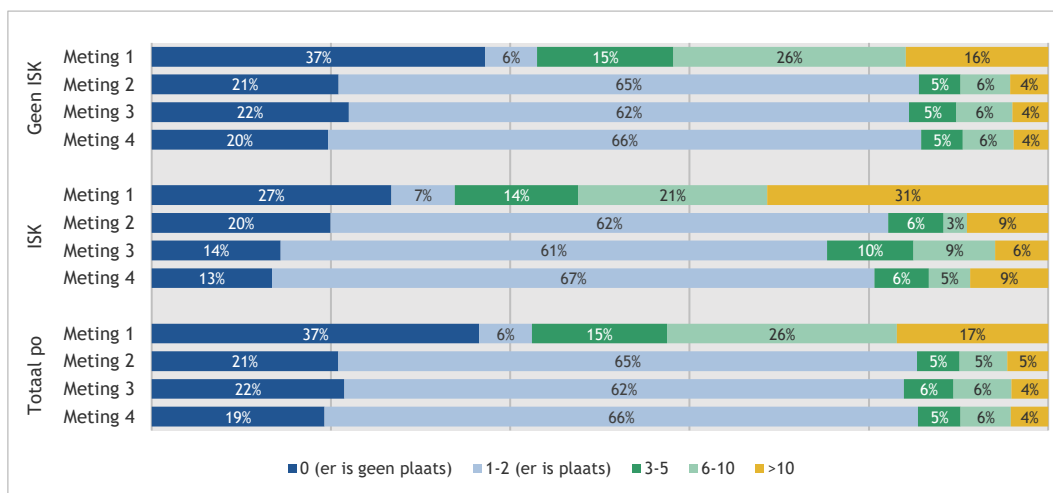
2 Resultaten

Iets minder dan dertig procent van de scholen in het primair onderwijs vangt momenteel leerlingen uit Oekraïne op; dat is vergelijkbaar met de vorige peilingen (meting 1: 25%; meting 2: 29%; meting 3: 28%). Dit aandeel ligt (logischerwijs) hoger onder ISK's: daar vangt 48 procent van de scholen op dit moment leerlingen uit deze groep op, bij niet-ISK scholen gaat het om 27 procent. ISK's vangen het vaakst meer dan tien leerlingen op; reguliere scholen het vaakst één à twee leerlingen (figuur 2.1).

Figuur 2.1: Aantal leerlingen uit Oekraïne dat momenteel wordt opgevangen in het basisonderwijs

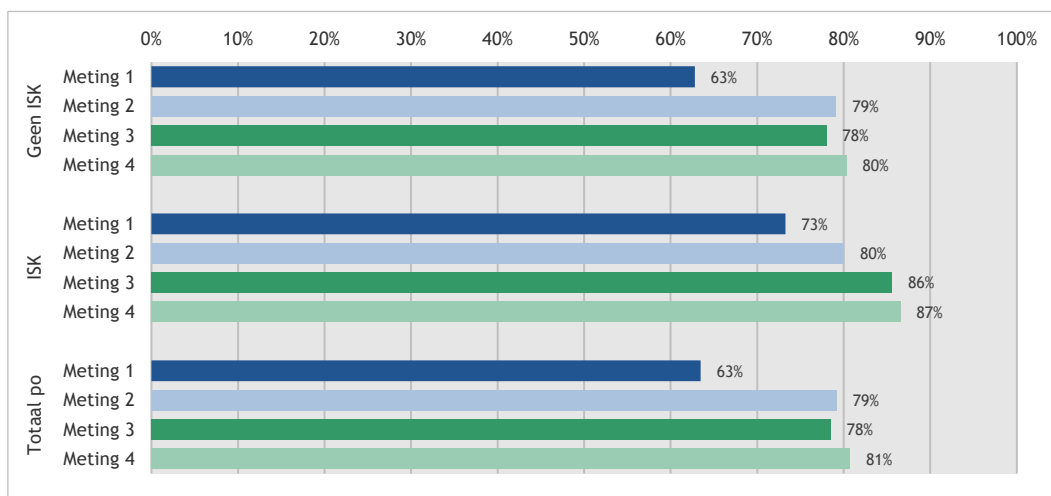
Dertien procent van de ISK's gaf aan dat er géén ruimte (meer) is voor nieuwe leerlingen; onder de reguliere scholen gaat het om twintig procent (figuur 2.2). Ten opzichte van de eerdere drie peilingen zien we weer dat net iets minder ISK's aangeven dat er géén plek meer is; nog steeds is er met name nog ruimte voor 1 à 2 leerlingen. Ook op reguliere scholen is, als er ruimte is, met name nog plek voor deze hoeveelheid leerlingen. De ogenschijnlijke afname in aantal scholen dat aangeeft géén plaats te hebben na meting 1, is een gevolg van een gewijzigde vraagstelling tussen meting 1 en 2.²

Figuur 2.2: Capaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het basisonderwijs

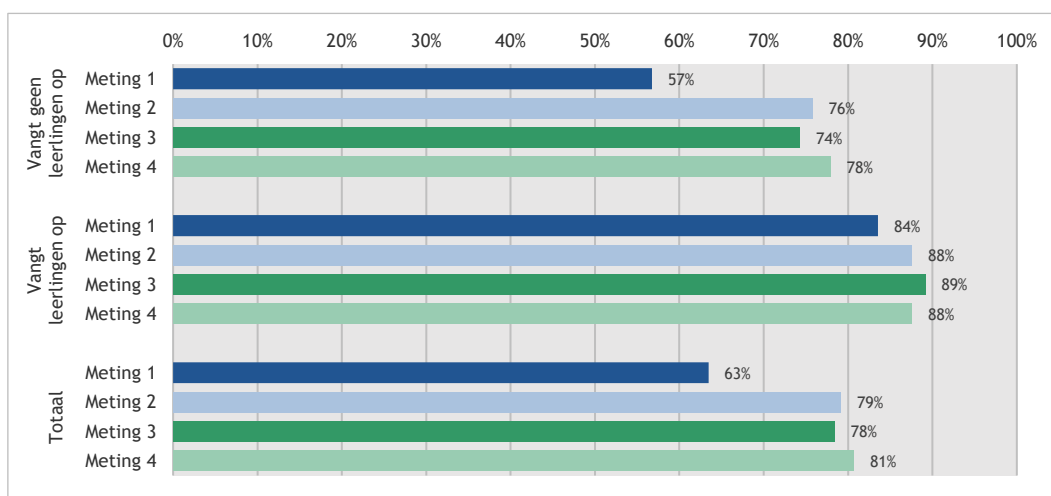
2 Vanaf meting 2 werd er aan de vraag 'Hoeveel leerlingen uit Oekraïne volgen er op dit moment onderwijs op uw school en/of voor hoeveel leerlingen uit Oekraïne schat u in dat er nog plek op uw school te maken is?' een optie 'Er is wel plaats, aantal moeilijk aan te geven' toegevoegd als antwoordcategorie. Daarnaast stond bij meting 1 & 2 de toevoeging 'Als u geen leerlingen uit Oekraïne opvangt, kunt u '0' invullen'. Bij meting 3 was dit 'Als u geen leerlingen uit Oekraïne opvangt of als er op uw school geen opvangcapaciteit is, kunt u '0' invullen'.

Figuur 2.3 en figuur 2.4 geven inzicht in respectievelijk het percentage po-scholen met opvangcapaciteit naar wel/geen ISK en naar wel/geen huidige opvang. Met name bij deze eerste figuur is het van belang rekening te houden met het selectie-effect van de steekproef: vooral scholen die (al) leerlingen opvangen, namen deel peiling 2, 3 en 4.

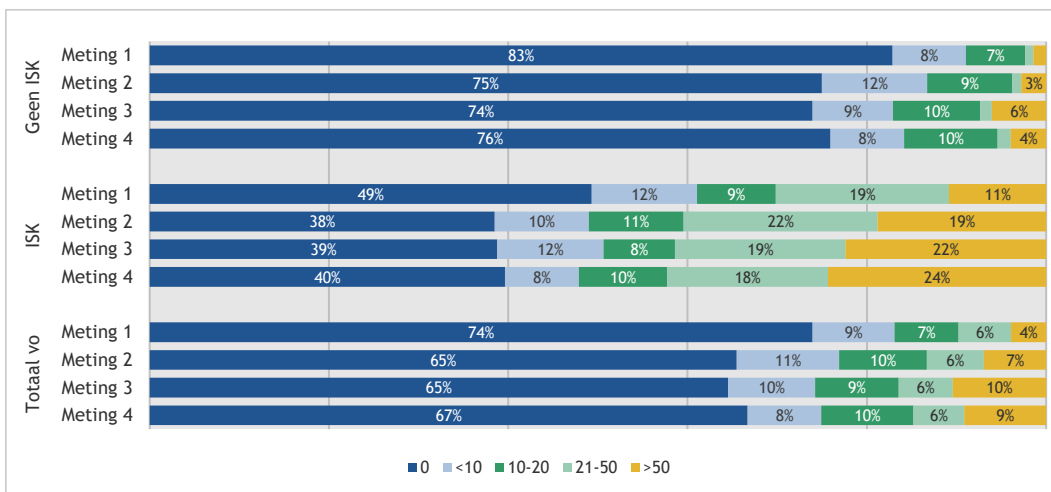
Figuur 2.3: Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het basisonderwijs naar ISK

Scholen in het primair onderwijs die al leerlingen opvangen, geven vaker (88%) aan nog opvangcapaciteit te hebben voor leerlingen uit Oekraïne, dan scholen die nog geen leerlingen opvangen (78%). Wel is dit laatste percentage iets toegenomen ten opzichte van de vorige peiling.

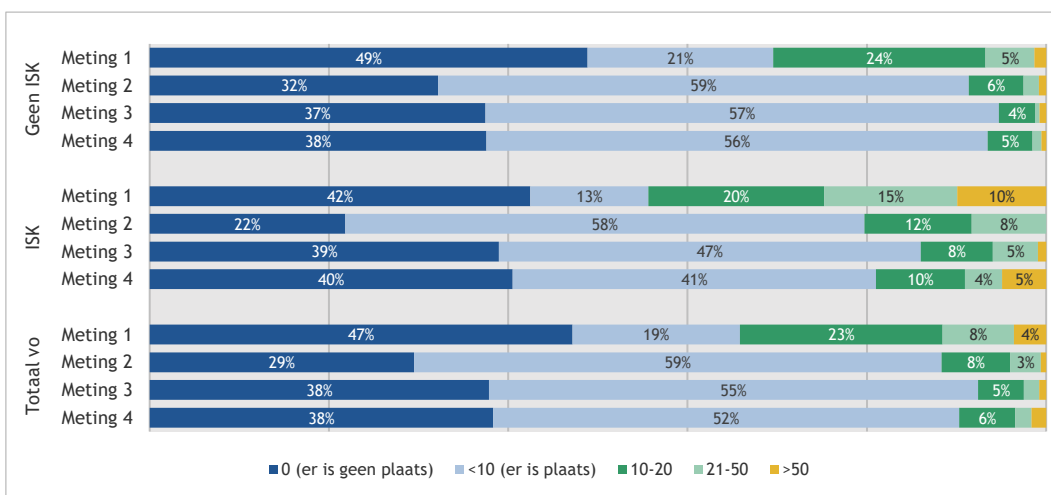
Figuur 2.4: Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het basisonderwijs naar wel/geen huidige opvang

In het voortgezet onderwijs geeft 33 procent van de scholen aan leerlingen uit Oekraïne op te vangen (figuur 2.5). Onder reguliere scholen gaat het om 24 procent van de scholen, onder ISK's om 60 procent. De eerste groep scholen geeft het vaakst aan tien tot twintig leerlingen op te vangen; ISK's vangen het vaakst meer dan vijftig leerlingen op. We zien dat beide groepen, gedurende de looptijd van de peilingen, grotere hoeveelheden leerlingen zijn gaan opvangen. Dit kan echter het gevolg zijn van selectieve uitval uit de steekproef van scholen die geen leerlingen opvangen.

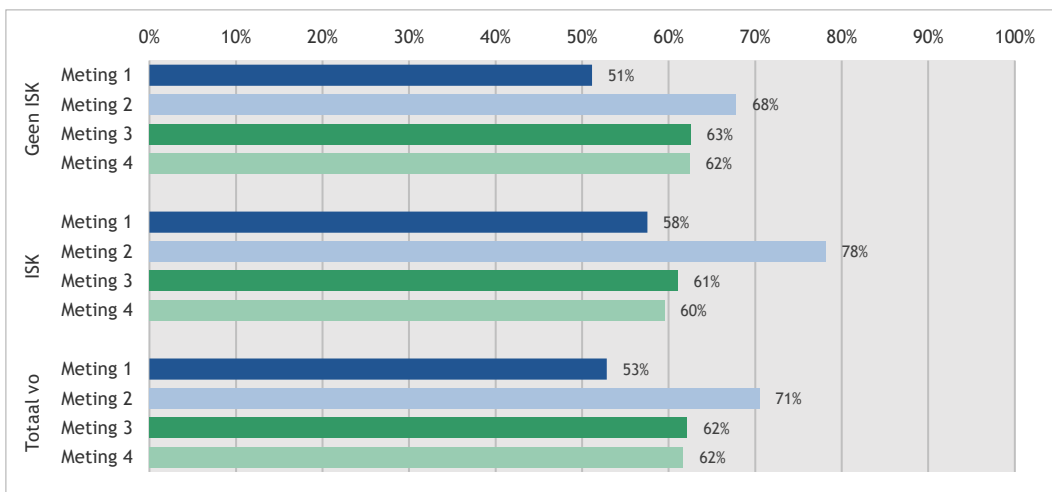
Figuur 2.5: Aantal leerlingen uit Oekraïne dat momenteel wordt opgevangen in het voortgezet onderwijs

Zestig procent van de ISK's in het vo geeft aan nog ruimte te hebben voor leerlingen uit Oekraïne, met name voor minder dan tien leerlingen (figuur 2.6). Van de reguliere scholen geeft een net iets groter deel (62%) aan nog over capaciteit te beschikken en ook hier is de meeste plek beschikbaar voor minder dan tien leerlingen. Dit is vergelijkbaar met de vorige peiling.

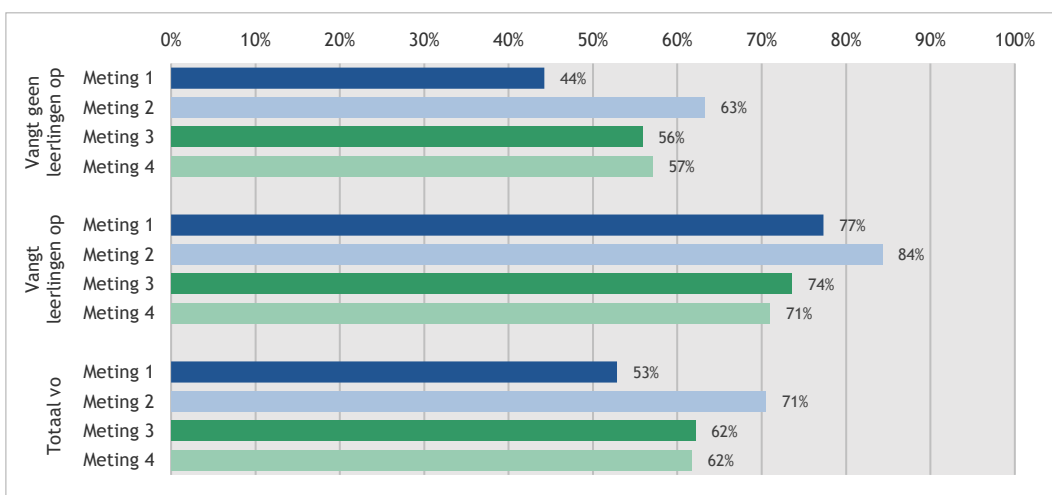
Figuur 2.6: Capaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het voortgezet onderwijs

Ook voor het voortgezet onderwijs zijn de gegevens verder uitgesplitst naar het percentage scholen met opvangcapaciteit naar wel/geen ISK en naar wel/geen huidige opvang (figuur 2.7 en figuur 2.8) en ook hier dient, met name bij de tweede figuur, rekening te worden gehouden met het selectie-effect van de steekproef (met name scholen die leerlingen opvangen, vullen peiling 2, 3 en 4 in).

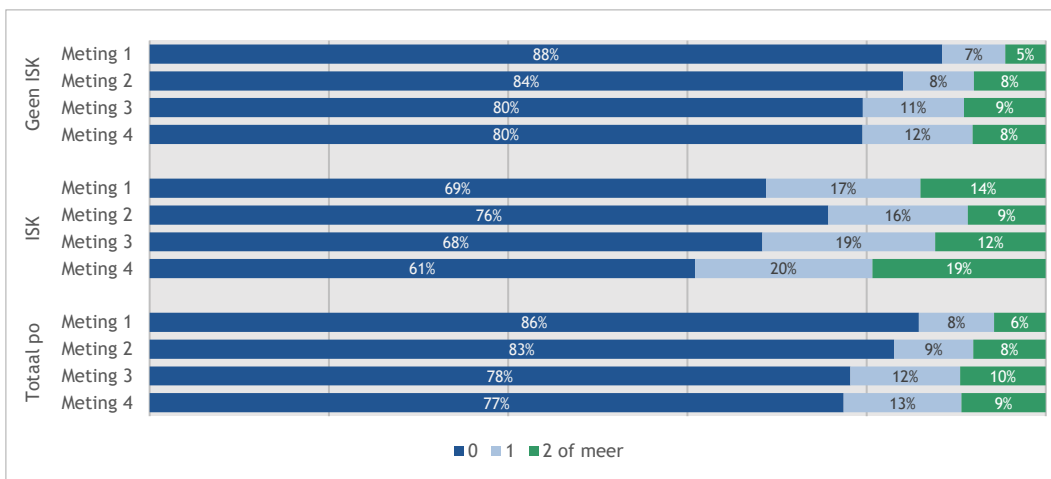
Figuur 2.7: Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het voortgezet onderwijs naar ISK

Van de vo-scholen die al leerlingen opvangen, geeft 71 procent aan nog over opvangcapaciteit te beschikken (iets minder dan bij peiling 3; 74%). Van de scholen die géén leerlingen opvangen, geeft 57 procent aan nog over opvangcapaciteit te beschikken (iets meer dan bij peiling 3; 56%).

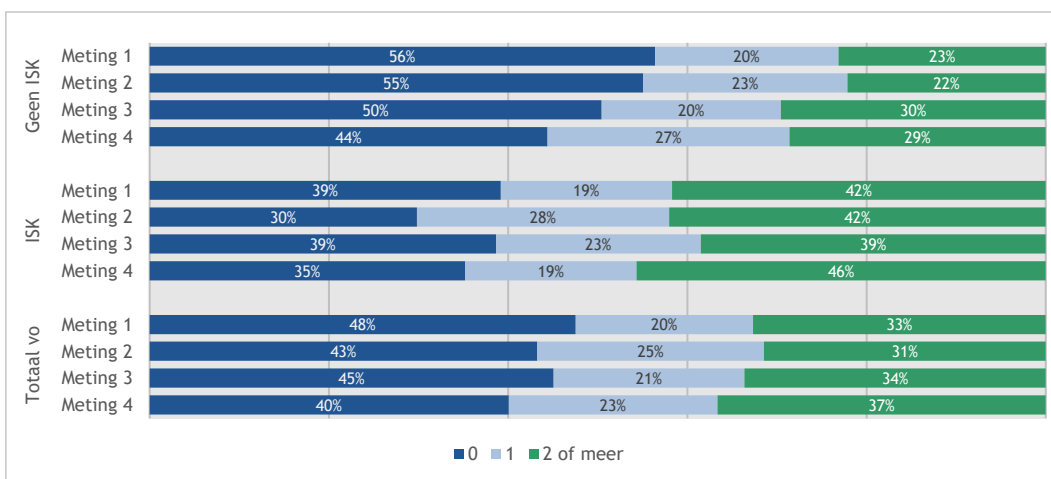
Figuur 2.8: Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het voortgezet onderwijs naar wel/geen huidige opvang

Figuur 2.9 laat zien dat op ruim twintig procent van de scholen in het primair onderwijs één of meer mensen uit Oekraïne werkzaam zijn, bijvoorbeeld als leerkracht of als onderwijs ondersteunend personeel (oop). Dit aandeel is, sinds het begin van de peilingen steeds iets verder toegenomen. Op twaalf procent van de reguliere scholen is één Oekraïner aan het werk, op acht procent van de scholen twee of meer. Onder ISK-scholen gaat het om respectievelijk twintig en negentien procent.

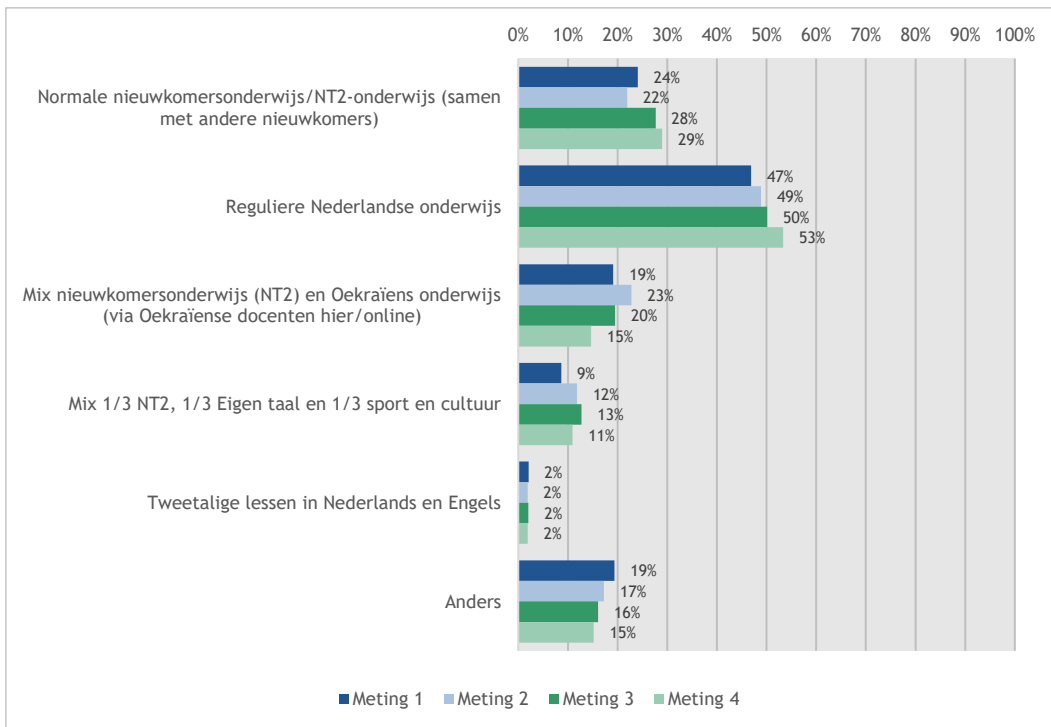
Figuur 2.9: Basisonderwijs: hoeveel Oekraïense mensen zijn er werkzaam op uw school, bijvoorbeeld als leerkracht of onderwijs ondersteunend personeel?

In het voortgezet onderwijs geeft inmiddels zestig procent van de scholen aan Oekraïense mensen in dienst te hebben; dit is meer dan bij de vorige peiling (figuur 2.10). Op 27 procent van de reguliere scholen werkt één Oekraïner, op 29 procent van de scholen werken er twee of meer. Op ISK-scholen gaat het om respectievelijk negentien en 46 procent.

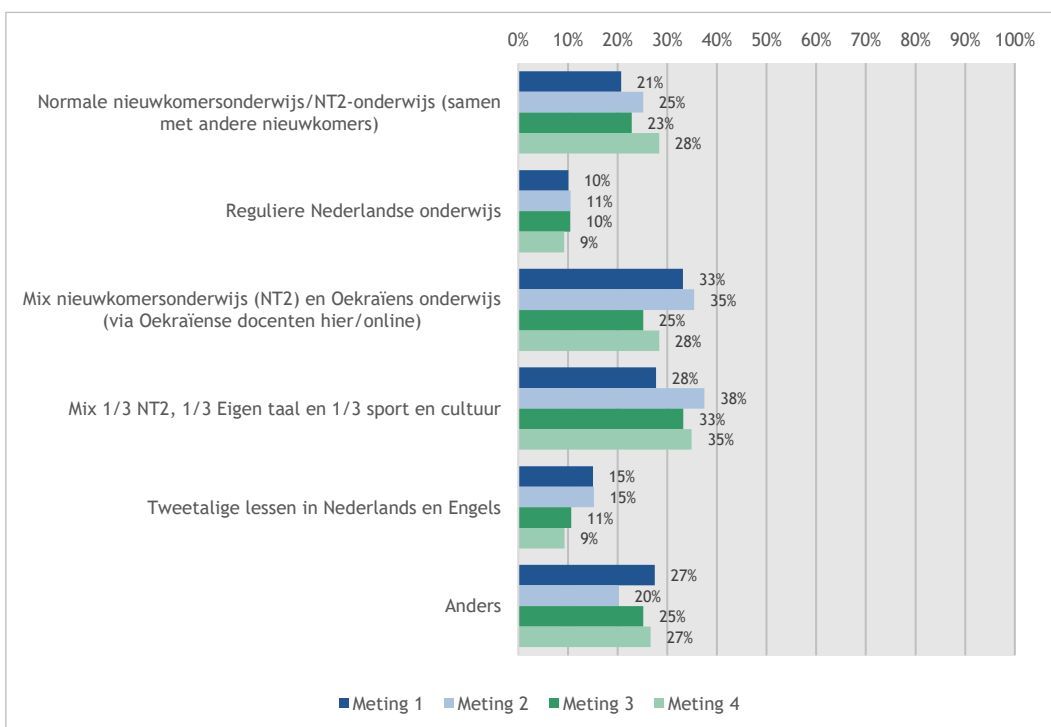
Figuur 2.10: Voortgezet onderwijs: hoeveel Oekraïense mensen zijn er werkzaam op uw school, bijvoorbeeld als leerkracht of onderwijs ondersteunend personeel?

Gevraagd naar de vorm van onderwijs die scholen bieden aan leerlingen uit Oekraïne, blijkt dat ruim de helft van de basisscholen aansluit bij het reguliere Nederlandse onderwijs (figuur 2.11). Bijna dertig procent geeft aan normaal nieuwkomers- / NT2-onderwijs te verzorgen en vijftien procent verzorgd een mix van nieuwkomers- en Oekraïens onderwijs. Elf procent van de scholen in het primair onderwijs geeft aan een mix van een derde NT2, een derde eigen taal en een derde sport & cultuur aan te bieden aan de leerlingen uit Oekraïne.

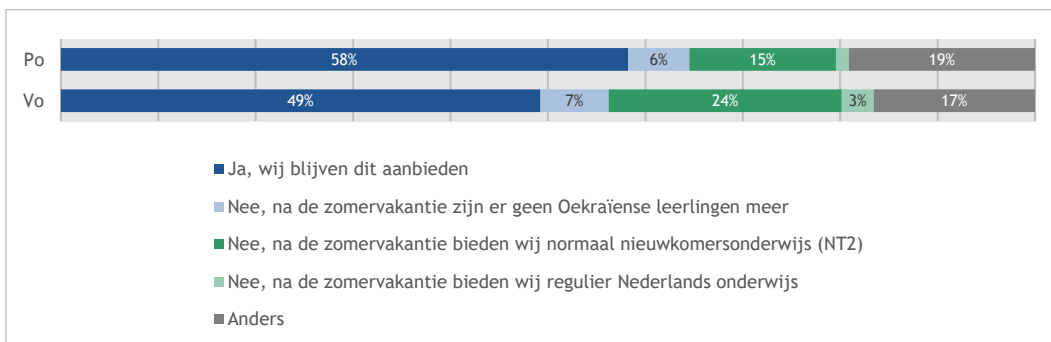
Figuur 2.11: Welke vorm van onderwijs biedt u aan leerlingen uit Oekraïne? (basisonderwijs, meerdere antwoorden mogelijk)

In het vo wordt het vaakst (35%) een mix van een derde NT2, een derde eigen taal en een derde sport & cultuur aangeboden aan leerlingen uit Oekraïne (figuur 2.12). In totaal 28 procent van de Oekraïense leerlingen krijgt een mix van nieuwkomers- (NT2) en Oekraïens onderwijs en een even groot deel krijgt normaal nieuwkomersonderwijs/NT2-onderwijs.

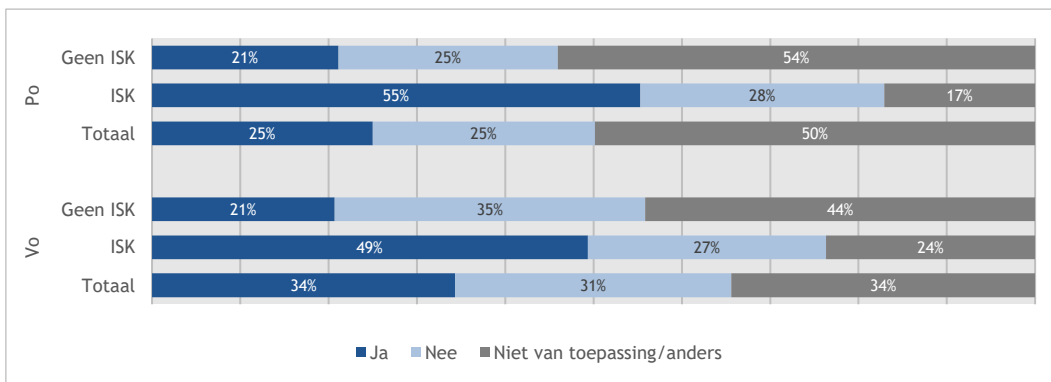
Figuur 2.12: Welke vorm van onderwijs biedt u aan leerlingen uit Oekraïne? (voortgezet onderwijs, meerdere antwoorden mogelijk)

Aan scholen die bij de vorige vraag aangaven een mix van nieuwkomers- (NT2) en Oekraïens onderwijs (via Oekraïense docenten hier of online) te geven of een mix van een derde NT2, een derde eigen taal en een derde sport en cultuur, werd de vervolgvraag gesteld of ze van plan waren deze vorm van onderwijs ook na de zomervakantie nog aan te blijven bieden (figuur 2.13). In het primair onderwijs gaf iets minder dan zestig procent aan dit van plan te zijn, in het voortgezet onderwijs ging het om bijna de helft. Vijftien procent van de po-scholen en bijna een kwart van de vo-scholen gaf aan na de zomervakantie normaal nieuwkomersonderwijs (NT2) te geven en respectievelijk negentien en zeventien procent van de scholen koos voor de antwoordoptie 'Anders'. Omdat deze vraag door slechts 65 po-scholen en 38 vo-scholen is ingevuld, zijn de antwoorden niet verder uitgesplitst.

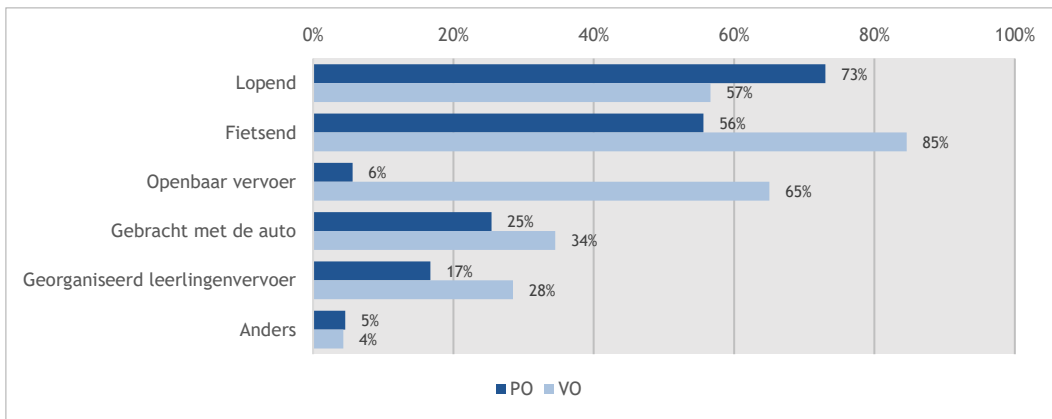
Figuur 2.13: Bent u van plan deze vorm van onderwijs na de zomervakantie aan te blijven bieden? (totaal)

In totaal gaf een kwart van de scholen in het primair onderwijs en 34 procent van de scholen in het voortgezet onderwijs aan dat de gemeente (ten dele) helpt met leerlingenvervoer (figuur 2.14). Respectievelijk een 25 en 31 procent gaf aan dat dit níet het geval was; de rest koos voor 'niet van toepassing/anders'. Zowel in het primair als in het voortgezet onderwijs geven ISK-scholen aanzienlijk vaker aan dat de gemeente helpt bij het leerlingenvervoer (po ISK: 55%, regulier: 21%; vo ISK:49%, regulier: 21%).

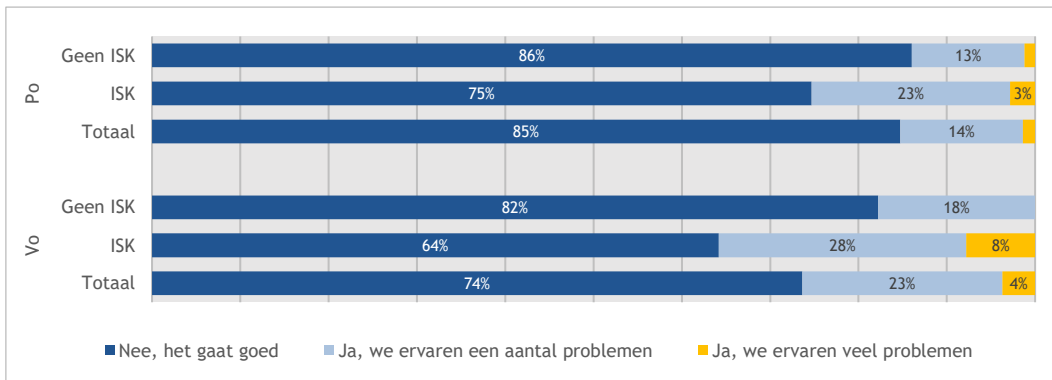
Figuur 2.14: Helpt uw gemeente (ten dele) mee met leerlingenvervoer?

Figuur 2.15 laat zien dat leerlingen uit Oekraïne in het primair onderwijs het vaakst lopend naar school komen (73%); in het voortgezet onderwijs gaan zij het vaakst op de fiets (85%). Scholen konden meerdere antwoorden aankruisen. In het voortgezet onderwijs gebruikt driekwart (65%) ook regelmatig het openbaar vervoer; in het primair onderwijs komt dat veel minder voor (6%). In het primair onderwijs wordt een kwart van de leerlingen met de auto gebracht (25%); in het voortgezet onderwijs komt 28 procent met de auto. Van georganiseerd leerlingenvervoer maakt bijna een op de vijf leerlingen gebruik (totale groep 19%, niet in figuur). Dit komt vaker voor in het voortgezet onderwijs (28%) dan in het primair onderwijs (17%).

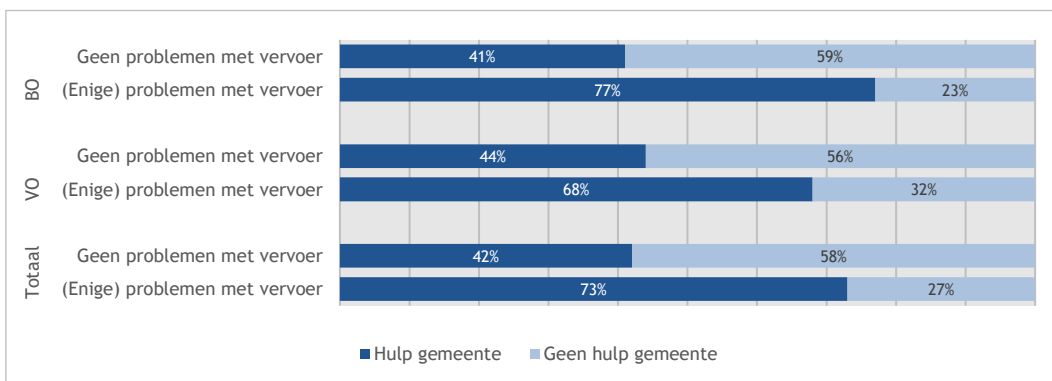
Figuur 2.15: Hoe komen Oekraïense leerlingen naar uw school toe? (meerdere antwoorden mogelijk) (totaal)

Drie kwart van de leerlingen uit Oekraïne in het voortgezet onderwijs ervaart, volgens de scholen, geen problemen op het gebied van vervoer; in het primair onderwijs geldt dat voor 85 procent van de leerlingen (Figuur 2.16). Reguliere scholen in zowel het po als vo geven minder vaak aan dat leerlingen uit Oekraïne problemen ervaren op het gebied van vervoer, dan ISK-scholen.

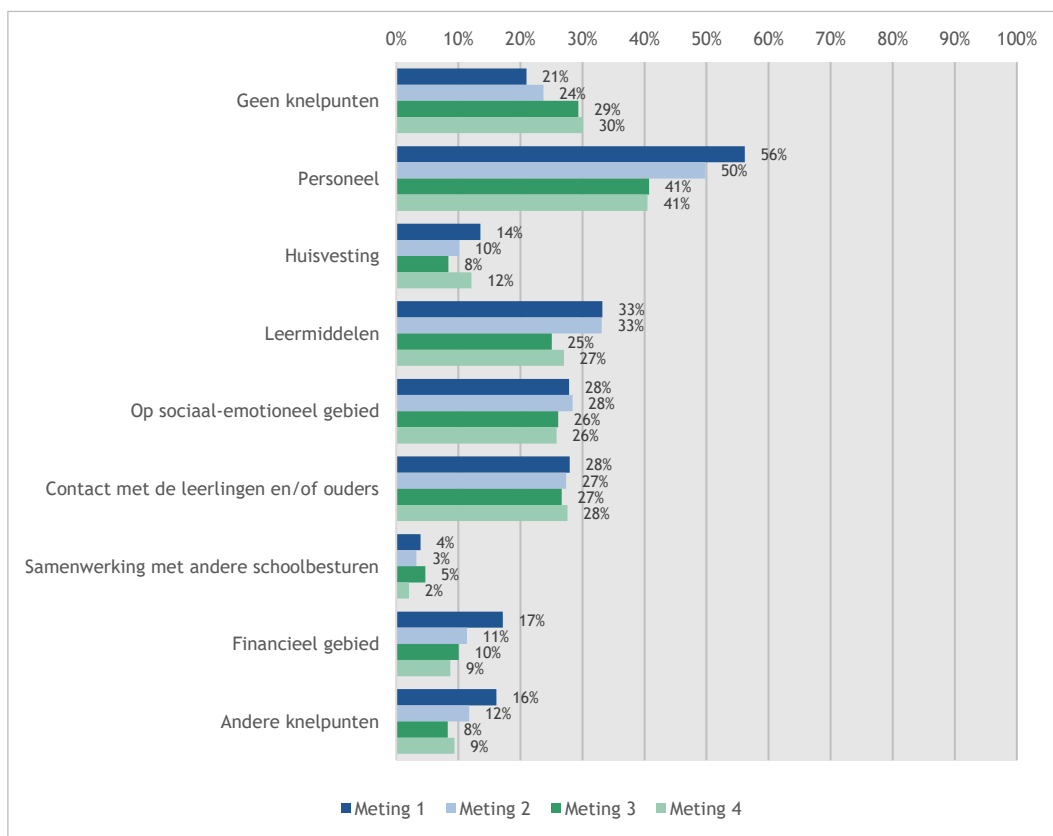
Figuur 2.16: Ervaren de Oekraïense leerlingen op uw school problemen op het gebied van vervoer? (meerdere antwoorden mogelijk) (totaal)

Als we het al dan niet ervaren van problemen door leerlingen uit Oekraïne (volgens de scholen) op het gebied van vervoer, afzetten tegen het wel of niet ontvangen van hulp van de gemeente, zien we dat scholen die aangeven dat leerlingen géén problemen hebben met vervoer, minder vaak hulp van de gemeente ontvangen; scholen waarvan de leerlingen (enige) problemen ervaren met vervoer, ontvangen juist vaker hulp van de gemeente.

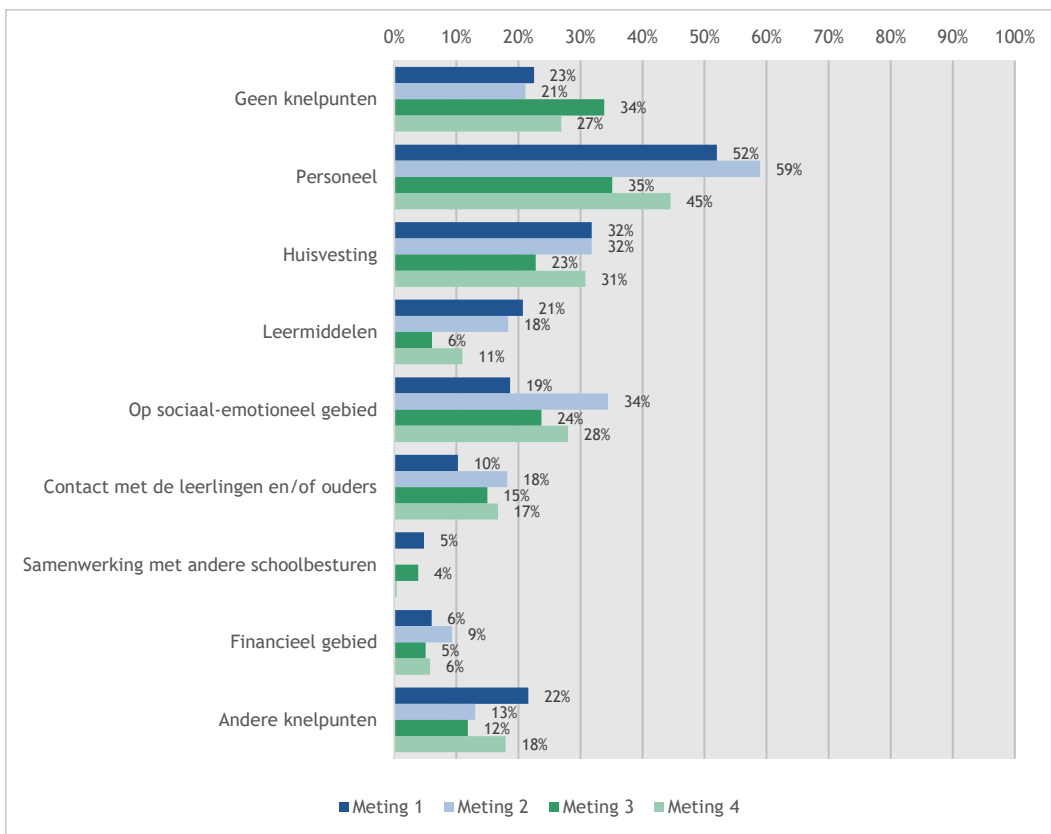
Figuur 2.17: Ervaren Oekraïense leerlingen op uw school problemen op het gebied van vervoer naar hulp gemeente (excl. indien hulp van gemeente n.v.t. is)

Nog steeds ervaart dertig procent van de scholen in het primair onderwijs op dit moment geen knelpunten bij het organiseren van onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne (figuur 2.18); dit aandeel nam gedurende de peilingen iets toe. Het vinden van geschikt personeel blijft de grootste uitdaging voor scholen; dit is voor bijna 46 procent van de ISK's en veertig procent van de reguliere scholen een knelpunt. Het contact met leerlingen en/of ouders (regulier en ISK: 28%), problemen op sociaal-emotioneel gebied (regulier: 27%, ISK: 19%) en op het gebied van leermiddelen (regulier: 29%, ISK: 14%) vormen voor scholen op dit moment de belangrijkste knelpunten. We zien, ten opzichte van eerdere metingen, dat ISK-scholen juist weer minder vaak aangeven dat er knelpunten zijn op sociaal-emotioneel gebied.

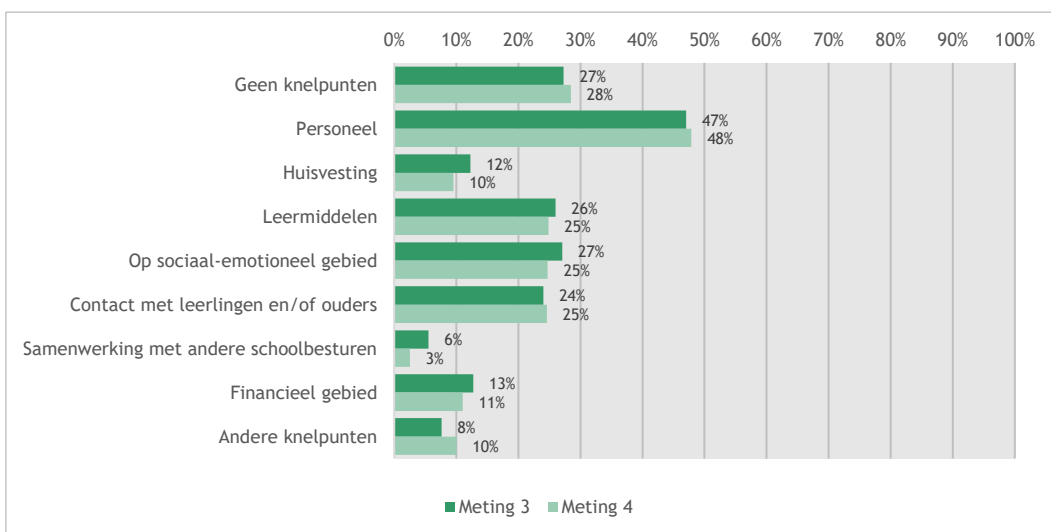
Figuur 2.18: Ervaart u momenteel knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne? (basisonderwijs: meerdere antwoorden mogelijk)

Figuur 2.19 laat zien dat ook in het voortgezet onderwijs het vinden van geschikt personeel nog steeds het grootste knelpunt vormt: 45 procent geeft aan dit als probleem te ervaren (regulier; 21%, ISK; 53%). Dit percentage is weer licht toegenomen, met name op reguliere scholen. Problemen op sociaal-emotioneel gebied (regulier; 32%, ISK: 23%; licht toegenomen voor beide vormen t.o.v. de vorige peiling), huisvesting (regulier: 26%, ISK: 36%; voor beide vormen toegenomen t.o.v. de vorige peiling) en in het contact met leerlingen en/of ouders (regulier: 19%, ISK: 14%), vormen voor scholen in het voortgezet onderwijs op dit moment de belangrijkste knelpunten. 27 procent van de scholen ervaart overigens op dit moment géén knelpunten bij het organiseren van onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne (regulier: 30%, ISK: 23%). Dit aandeel is met name op reguliere scholen sterk afgenomen ten opzichte van de vorige peiling.

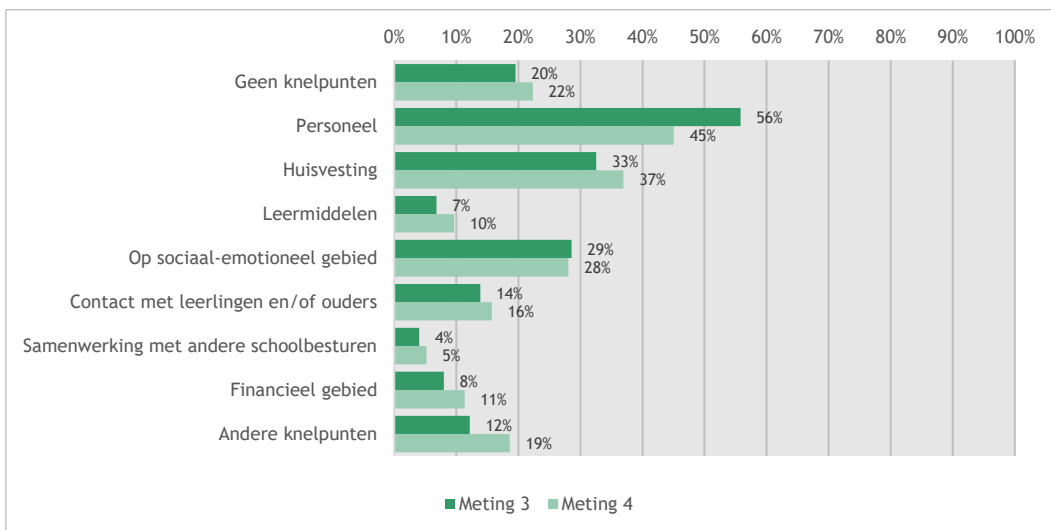
Figuur 2.19: Ervaart u momenteel knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne? (voortgezet onderwijs; meerdere antwoorden mogelijk)

Na de zomervakantie verwachten scholen in het po met name problemen op het gebied van personeel (regulier: 46%, ISK: 61%, voor ISK licht toegenomen); dat is ook op dit moment al de grootste uitdaging voor scholen. Veel gebieden die op dit moment al een knelpunt vormen voor scholen (contact met leerlingen en/of ouders, sociaal-emotioneel gebied en leermiddelen), vormen naar verwachting ook na de zomervakantie nog knelpunten (figuur 2.20). Dertig procent van de reguliere scholen en negentien procent van de ISK-scholen verwacht na de zomer geen knelpunten. De verwachte knelpunten na de vakantie komen dus in grote mate overeen met de knelpunten die scholen in het primair onderwijs op dit moment al ervaren.

Figuur 2.20: Op welke gebieden verwacht u knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne, na de zomervakantie? (primair onderwijs; meerdere antwoorden mogelijk)

Ook in het voortgezet onderwijs is gevraagd wat de verwachte knelpunten zijn na de zomervakantie (figuur 2.21) en ook hier zien we dat personeel naar verwachting nog steeds de grootste uitdaging zal vormen (regulier; 33%, ISK; 58%; voor beide vormen afgenomen t.o.v. de vorige peiling). Huisvesting vormt naar verwachting na de zomervakantie voor 37 procent van de vo-scholen een knelpunt (met name onder ISK scholen toegenomen t.o.v. de vorige peiling), en iets minder dan dertig procent (regulier; 29%, ISK; 27%) verwacht knelpunten op sociaal-emotioneel gebied. Ruim twintig procent verwacht geen knelpunten tegen te komen na de zomervakantie; dat is iets meer ten opzichte van de vorige peiling. Ook in het voortgezet onderwijs verwachten scholen dus na de zomervakantie grotendeels tegen dezelfde knelpunten aan te lopen als ze op dit moment al doen.

Figuur 2.21: Op welke gebieden verwacht u knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne, na de zomervakantie? (voortgezet onderwijs; meerdere antwoorden mogelijk)

3 Samenvatting

Op woensdag 29 juni zijn via de mail 4.724 scholen in het primair en 1.203 scholen in het voortgezet onderwijs uitgenodigd om de vierde peiling uit deze reeks in te vullen. Ook zijn via OCW en LOWAN, de VO- en de PO-Raad scholen verzocht mee te werken en konden scholen via een 'lost-link-tool' zelf hun unieke link naar de vragenlijst laten toesturen om de peiling mee in te vullen. Op vrijdag 1 juli en dinsdag 5 juli ontvingen zij een reminder; op dinsdagavond werd de vragenlijst gesloten. In totaal namen 1.399 scholen deel aan de vierde peiling (155 respondenten konden niet meegenomen worden omdat een te klein deel van de vragenlijst was ingevuld), waarmee het netto responspercentage uitkomt op vijftien procent. De (netto) respons is onder de ISK-scholen iets hoger (po 21%; vo 17%) dan onder de reguliere scholen (po 14%, vo 16%): de gegevens zijn gewogen voor steekproefafwijkingen.

Vergeleken met de DUO data, zien we dat nog maar ongeveer de helft van de scholen die bij de eerste validatieronde een vragenlijst invulde, nu bereikt is. Vooral in het vo worden de totale aantallen leerlingen uit Oekraïne die worden opgevangen onderschat; dit lijkt te komen doordat een aantal scholen met grote aantallen leerlingen, deze (nog) niet geregistreerd heeft bij DUO. In het primair onderwijs overschatten we de aantallen enigszins.

In het primair onderwijs vangt iets minder dan dertig procent van de scholen leerlingen uit Oekraïne op, in het voortgezet onderwijs gaat het om 33 procent van de scholen. Dit aandeel ligt (logischerwijs) hoger onder ISK-scholen. ISK-scholen vangen bovendien over het algemeen grotere aantallen leerlingen op dan reguliere scholen. ISK-scholen vangen ook vaker meer leerlingen op dan reguliere scholen. In het voortgezet onderwijs zijn scholen gedurende de peilingen grotere hoeveelheden leerlingen op gaan vangen: dit kan het gevolg zijn van selectieve uitval van scholen die geen leerlingen opvangen.

In het primair onderwijs wordt door dertien procent van de ISK's aangegeven dat er géén ruimte meer is voor nieuwe leerlingen, in het vo geeft veertig procent van de ISK's dit aan. Van de reguliere scholen geeft respectievelijk twintig (po) dan wel 38 (vo) procent aan dat er géén opvangcapaciteit meer beschikbaar is. In het primair onderwijs is er, zowel op ISK's als reguliere scholen, met name nog ruimte voor één à twee leerlingen, in het voortgezet onderwijs is er met name plek voor minder dan tien leerlingen.

Scholen die al leerlingen opvangen, geven vaker aan nog over opvangcapaciteit te beschikken dan scholen die nog geen leerlingen opvangen. Ten opzichte van de vorige peiling lijkt het aandeel dat nog opvangcapaciteit heeft, maar nog geen leerlingen opvangt, iets toegenomen. Dit kan echter mogelijk verklaard worden met het genoemde selectie-effect van de steekproef.

Op twintig procent van de reguliere po-scholen zijn Oekraïense mensen in dienst; in het voortgezet onderwijs is dat bij 56 procent van de scholen het geval. Op ISK-scholen gaat het om respectievelijk 39 en 65 procent.

Ruim de helft van de scholen in het primair onderwijs sluit aan bij het reguliere Nederlandse onderwijs (met name regulier), bijna dertig procent biedt normaal nieuwkomers-/NT2-onderwijs (met name ISK's) en elf procent biedt de leerlingen een mix van nieuwkomers- (NT2) en Oekraïens onderwijs; die verdeling is vergelijkbaar met de vorige metingen. In het voortgezet onderwijs wordt door 35 procent van de scholen een mix van een derde NT2, een derde eigen taal en een derde sport & cultuur aangeboden aan leerlingen uit Oekraïne (vaker op ISK's), 28 procent krijgt een mix van nieuwkomers- (NT2) en Oekraïens onderwijs (met name ISK's) en eveneens 28 procent krijgt normaal nieuwkomers-/NT2-onderwijs (net name op ISK's). Scholen konden bij deze vraag ook combinaties van vormen onderwijs aanvinken.

Van de scholen die aangaven een mix van nieuwkomers- (NT2) en Oekraïens onderwijs (via Oekraïense docenten hier of online), of een mix van een derde NT2, een derde eigen taal en een derde sport en cultuur te geven, gaf in het primair onderwijs iets minder dan zestig procent aan dit ook na de zomervakantie van plan te zijn; in het voortgezet onderwijs ging het om bijna de helft. Vijftien procent van de po-scholen en bijna een kwart van de vo-scholen gaf aan na de zomervakantie normaal nieuwkomersonderwijs (NT2) te geven en respectievelijk negentien en zeventien procent van de scholen koos voor de optie 'Anders'.

Aan de schoolleiders is gevraagd met welk vervoermiddel leerlingen naar school komen. Men kon hier meerdere antwoorden aankruisen. In het primair onderwijs komen leerlingen uit Oekraïne het vaakst lopend (73%) of fietsend (56%) naar school. In het voortgezet onderwijs wordt de school doorgaans bereikt met de fiets (85%), het openbaar vervoer (65%) of lopend (57%). In het primair onderwijs wordt een kwart van de leerlingen (25%) met de auto vervoerd; in het voortgezet onderwijs is dit 34 procent. Georganiseerd leerlingenvervoer komt vaker voor in het voortgezet onderwijs (28%) dan in het primair onderwijs (17%).

Een kwart van de scholen in het primair onderwijs en 34 procent van de scholen in het voortgezet onderwijs gaf aan dat de gemeente (ten dele) helpt met leerlingenvervoer; dit wordt vaker aangegeven door ISK-scholen. In het voortgezet onderwijs ervaart, volgens de scholen, driekwart van de leerlingen geen problemen op het gebied van vervoer, in het primair onderwijs gaat het om 85 procent van de leerlingen. ISK-scholen in beide onderwijssoorten geven vaker aan dat leerlingen (enige) problemen ervaren op het gebied van vervoer. Scholen waarvan de leerlingen volgens hen (enige) problemen ervaren met leerlingenvervoer, ontvangen vaker hulp van de gemeente hierbij dan scholen die op dit gebied geen problemen ervaren.

Scholen gaven aan op welke gebieden ze knelpunten ervaren of verwachten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne, zowel op dit moment als na de zomervakantie. Deze huidige en verwachte knelpunten komen in grote mate overeen. Dertig procent van de po-scholen geeft aan zowel nu als na de zomervakantie geen knelpunten te verwachten; van de vo-scholen geeft iets minder dan dertig procent aan nu geen knelpunten te ervaren, maar na de zomervakantie verwacht een kleiner deel (20%) geen problemen. Het aandeel scholen dat geen knelpunten ervaart of verwachtte, nam gedurende de peilingen in de meeste gevallen iets toe en lag (iets) hoger onder reguliere scholen. *Personeel* vormt het gebied waarop scholen het vaakst knelpunten ervaren en verwachten, met name de ISK-scholen. Zowel scholen in het basis als voortgezet onderwijs en zowel op reguliere- als ISK-scholen, ervaren en verwachten knelpunten op *sociaal-emotioneel* gebied. Ook het *contact met leerlingen en/of ouders* vormt en zal naar verwachting ook na de zomervakantie een probleem blijven vormen, vaker in het primair dan in het voortgezet onderwijs. *Leermiddelen* vormen met name voor reguliere scholen in het primair onderwijs nu en in de toekomst een knelpunt, in het vo is *huisvesting* nu, maar zeker ook na de zomervakantie een zorgpunt.

Bijlage 1: Tabellenboek

Tabel 2: Valide respons, populatie en weging

		Geen ISK		ISK		Totaal	
		n	%	n	%	n	%
<i>Ongewogen valide respons</i>							
Meting 1	PO	1.800	84%	155	56%	1.955	81%
	VO	332	16%	123	44%	455	19%
	Totaal	2.132	100%	278	100%	2.410	100%
Meting 2	PO	1.255	84%	129	56%	1.384	80%
	VO	241	16%	102	44%	343	20%
	Totaal	1.496	100%	231	100%	1.727	100%
Meting 3	PO	1.014	82%	98	50%	1.112	78%
	VO	217	18%	99	50%	316	22%
	Totaal	1.231	100%	197	100%	1.428	100%
Meting 4	PO	873	82%	92	55%	965	78%
	VO	193	18%	75	45%	268	22%
	Totaal	1.066	100%	167	100%	1.233	100%
<i>Gewogen valide respons</i>							
Meting 1	PO	1.802	84%	125	50%	1.927	80%
	VO	348	16%	126	50%	474	20%
	Totaal	2.150	100%	251	100%	2.401	100%
Meting 2	PO	1.201	84%	80	49%	1.282	80%
	VO	234	16%	82	51%	316	20%
	Totaal	1.435	100%	162	100%	1598	100%
Meting 3	PO	1.068	84%	73	49%	1.140	80%
	VO	208	16%	76	51%	284	20%
	Totaal	1.276	100%	149	100%	1.424	100%
Meting 4	PO	922	84%	64	51%	986	80%
	VO	179	16%	61	49%	241	20%
	Totaal	1.101	100%	125	100%	1.226	100%
<i>Populatie</i>							
Totaal	PO	6.053	84%	433	50%	6.486	80%
	VO	1.177	16%	431	50%	1.608	20%
	Totaal	7.230	100%	864	100%	8.094	100%

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 3: Aantal leerlingen uit Oekraïne dat momenteel wordt opgevangen in het primair onderwijs (categorieën)

		0		1-2		3-5		6-10		>10	
		%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Geen ISK	M1	77%	1.383	13%	227	5%	94	3%	48	3%	51
	M2	73%	878	14%	165	5%	57	3%	38	5%	62
	M3	74%	788	12%	132	5%	50	3%	35	6%	59
	M4	73%	672	13%	122	5%	44	3%	29	6%	53
ISK	M1	49%	62	13%	16	9%	11	7%	8	23%	29
	M2	46%	37	15%	12	9%	7	7%	6	23%	19
	M3	47%	34	15%	11	9%	7	3%	2	27%	19
	M4	52%	33	9%	6	7%	5	8%	5	24%	16
Totaal po	M1	75%	1.445	13%	242	5%	105	3%	56	4%	80
	M2	71%	914	14%	178	5%	64	3%	44	6%	80
	M3	72%	822	13%	143	5%	57	3%	37	7%	78
	M4	72%	705	13%	128	5%	48	3%	34	7%	69

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 4: Capaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het primair onderwijs (categorieën)

		0 (er is geen plaats)		1-2 (er is plaats)		3-5		6-10		>10	
		%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Geen ISK	M1	37%	671	6%	104	15%	274	26%	467	16%	286
	M2	21%	251	65%	778	5%	56	6%	66	4%	51
	M3	22%	235	62%	667	5%	56	6%	67	4%	42
	M4	20%	181	66%	610	5%	43	6%	52	4%	36
ISK	M1	27%	33	7%	9	14%	17	21%	26	31%	39
	M2	20%	16	62%	50	6%	5	3%	2	9%	7
	M3	14%	10	61%	44	10%	7	9%	7	6%	4
	M4	13%	9	67%	43	6%	4	5%	3	9%	6
Totaal po	M1	37%	704	6%	113	15%	291	26%	494	17%	326
	M2	21%	267	65%	827	5%	61	5%	68	5%	58
	M3	22%	245	62%	712	6%	63	6%	74	4%	47
	M4	19%	190	66%	653	5%	47	6%	55	4%	41

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 5: Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het primair onderwijs naar ISK

	Geen ISK		ISK		Totaal po	
	%	n	%	n	%	n
M1	63%	1.802	73%	125	63%	1.927
M2	79%	1.201	80%	80	79%	1.282
M3	78%	1.068	86%	73	78%	1.140
M4	80%	922	87%	64	81%	986

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 6: Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het primair onderwijs naar wel/geen huidige opvang

	Vangt geen leerlingen op		Vangt leerlingen op		Totaal po	
	%	n	%	n	%	n
M1	57%	1.445	84%	482	63%	1.927
M2	76%	914	88%	366	79%	1.280
M3	74%	822	89%	315	78%	1.137
M4	78%	705	88%	279	81%	984

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 7: Aantal leerlingen uit Oekraïne dat momenteel wordt opgevangen in het voortgezet onderwijs (categorieën)

		0		<10		10-20		21-50		>50	
		%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Geen ISK	M1	83%	288	8%	28	7%	23	1%	3	1%	5
	M2	75%	175	12%	27	9%	22	1%	2	3%	7
	M3	74%	154	9%	19	10%	20	1%	3	6%	13
	M4	76%	136	8%	15	10%	19	1%	3	4%	7
ISK	M1	49%	62	12%	15	9%	11	19%	24	11%	14
	M2	38%	32	10%	9	11%	9	22%	18	19%	15
	M3	39%	29	12%	9	8%	6	19%	14	22%	17
	M4	40%	24	8%	5	10%	6	18%	11	24%	15
Totaal vo	M1	74%	350	9%	43	7%	34	6%	28	4%	19
	M2	65%	207	11%	36	10%	31	6%	20	7%	22
	M3	65%	183	10%	28	9%	26	6%	17	10%	30
	M4	67%	160	8%	20	10%	25	6%	14	9%	22

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 8: Capaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het voortgezet onderwijs (categorieën)

		0 (er is geen plaats)		<10 (er is plaats)		10-20		21-50		>50	
		%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Geen ISK	M1	49%	170	21%	72	24%	82	5%	19	1%	5
	M2	32%	75	59%	138	6%	14	2%	4	1%	2
	M3	37%	78	57%	119	4%	8	0%	1	1%	2
	M4	38%	67	56%	100	5%	9	1%	2	1%	1
ISK	M1	42%	53	13%	17	20%	25	15%	19	10%	12
	M2	22%	18	58%	48	12%	10	8%	7	0%	0
	M3	39%	30	47%	36	8%	6	5%	4	1%	1
	M4	40%	25	41%	25	10%	6	4%	3	5%	3
Totaal vo	M1	47%	223	19%	89	23%	107	8%	38	4%	17
	M2	29%	93	59%	186	8%	24	3%	11	1%	2
	M3	38%	107	55%	155	5%	15	2%	5	1%	2
	M4	38%	92	52%	125	6%	15	2%	4	2%	4

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 9: Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het voortgezet onderwijs naar ISK

	Geen ISK		ISK		Totaal vo	
	%	n	%	n	%	n
M1	51%	348	58%	126	53%	474
M2	68%	234	78%	82	71%	316
M3	63%	208	61%	76	62%	284
M4	62%	179	60%	61	62%	241

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 10: Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het voortgezet onderwijs naar wel/geen huidige opvang

	Vangt geen leerlingen op		Vangt leerlingen op		Totaal vo	
	%	n	%	n	%	n
M1	44%	350	77%	123	53%	474
M2	63%	207	84%	109	71%	316
M3	56%	183	74%	101	62%	284
M4	57%	160	71%	80	62%	241

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 11: Primair onderwijs: hoeveel Oekraïense mensen zijn er werkzaam op uw school, bijvoorbeeld als leerkracht of onderwijs ondersteunend personeel?

		0		1		2 of meer	
		%	n	%	n	%	n
Geen ISK	M1	88%	368	7%	29	5%	19
	M2	84%	258	8%	24	8%	25
	M3	80%	216	11%	31	9%	25
	M4	80%	193	12%	30	8%	20
ISK	M1	69%	44	17%	11	14%	9
	M2	76%	32	16%	6	9%	4
	M3	68%	26	19%	7	12%	5
	M4	61%	19	20%	6	19%	6
Totaal po	M1	86%	412	8%	40	6%	28
	M2	83%	290	9%	31	8%	28
	M3	78%	243	12%	38	10%	30
	M4	77%	212	13%	36	9%	26

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 12: Voortgezet onderwijs: hoeveel Oekraïense mensen zijn er werkzaam op uw school, bijvoorbeeld als leerkracht of onderwijs ondersteunend personeel?

		0		1		2 of meer	
		%	n	%	n	%	n
Geen ISK	M1	56%	34	20%	12	23%	14
	M2	55%	32	23%	13	22%	13
	M3	50%	27	20%	11	30%	16
	M4	44%	18	27%	11	29%	12
ISK	M1	39%	25	19%	12	42%	26
	M2	30%	15	28%	14	42%	21
	M3	39%	17	23%	10	39%	17
	M4	35%	13	19%	7	46%	17
Totaal vo	M1	48%	58	20%	24	33%	40
	M2	43%	47	25%	27	31%	34
	M3	45%	45	21%	21	34%	33
	M4	40%	31	23%	18	37%	28

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 13: Welke vorm van onderwijs biedt u aan leerlingen uit Oekraïne? (primair onderwijs, meerdere antwoorden mogelijk)

	Geen ISK				ISK				Totaal vo			
	M1	M2	M3	M4	M1	M2	M3	M4	M1	M2	M3	M4
<i>n (base)</i>	412	302	267	242	64	42	39	31	476	344	305	273
Normale nieuwkomersonderwijs/NT2-onderwijs (met andere nieuwkomers)	19%	17%	22%	24%	54%	56%	68%	69%	24%	22%	28%	29%
Reguliere Nederlandse onderwijs	51%	52%	52%	58%	22%	26%	34%	20%	47%	49%	50%	53%
Mix nieuwkomersonderwijs (NT2) en Oekraïens onderwijs (via Oekraïense docenten hier/online)	18%	22%	20%	14%	26%	25%	17%	17%	19%	23%	20%	15%
Mix 1/3 NT2, 1/3 Eigen taal en 1/3 sport en cultuur	9%	12%	14%	11%	6%	10%	5%	7%	9%	12%	13%	11%
Tweetalige lessen in Nederlands en Engels	2%	2%	2%	2%	0%	4%	0%	0%	2%	2%	2%	2%
Anders	21%	18%	17%	16%	9%	14%	7%	6%	19%	17%	16%	15%

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 14: Welke vorm van onderwijs biedt u aan leerlingen uit Oekraïne? (voortgezet onderwijs, meerdere antwoorden mogelijk)

	Geen ISK				ISK				Totaal vo			
	M1	M2	M3	M4	M1	M2	M3	M4	M1	M2	M3	M4
<i>n (base)</i>	58	58	54	41	63	51	45	36	121	108	99	77
Normale nieuwkomersonderwijs/NT2-onderwijs (met andere nieuwkomers)	6%	15%	5%	11%	34%	37%	44%	48%	21%	25%	23%	28%
Reguliere Nederlandse onderwijs	17%	18%	19%	17%	4%	2%	1%	0%	10%	11%	10%	9%
Mix nieuwkomersonderwijs (NT2) en Oekraïens onderwijs (via Oekraïense docenten hier/online)	28%	31%	18%	34%	38%	41%	33%	23%	33%	35%	25%	28%
Mix 1/3 NT2, 1/3 Eigen taal en 1/3 sport en cultuur	33%	30%	30%	37%	23%	46%	37%	33%	28%	38%	33%	35%
Tweetalige lessen in Nederlands en Engels	25%	23%	18%	16%	6%	7%	2%	1%	15%	15%	11%	9%
Anders	45%	32%	38%	36%	11%	7%	10%	16%	27%	20%	25%	27%

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 15: Primair onderwijs: Bent u van plan deze vorm van onderwijs na de zomervakantie aan te blijven bieden?

	Ja, wij blijven dit aanbieden		Nee, er zijn dan geen Oekraïense leerlingen meer		Nee, dan bieden wij normaal nieuwkomersonderwijs (NT2)		Nee, dan bieden wij regulier Nederlands onderwijs		Anders	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Geen ISK	60%	35	7%	4	14%	8	1%	1	18%	10
ISK	43%	3	0%	0	27%	2	0%	0	31%	2
Totaal po	58%	38	6%	4	15%	10	1%	1	19%	12

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 16: Voortgezet onderwijs: Bent u van plan deze vorm van onderwijs na de zomervakantie aan te blijven bieden?

	Ja, wij blijven dit aanbieden		Nee, er zijn dan geen Oekraïense leerlingen meer		Nee, dan bieden wij normaal nieuwkomersonderwijs (NT2)		Nee, dan bieden wij regulier Nederlands onderwijs		Anders	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Geen ISK	62%	13	13%	3	2%	0	6%	1	17%	4
ISK	33%	6	0%	0	51%	9	0%	0	16%	3
Totaal vo	49%	19	7%	3	24%	9	3%	1	17%	6

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 17: Helpt uw gemeente (ten dele) mee met leerlingenvervoer?

		Ja		Nee		Niet van toepassing/anders	
		%	n	%	n	%	n
PO	Geen ISK	21%	51	25%	60	54%	131
	ISK	55%	17	28%	9	17%	5
	Totaal	25%	68	25%	69	50%	136
VO	Geen ISK	21%	8	35%	14	44%	18
	ISK	49%	18	27%	10	24%	9
	Totaal	34%	26	31%	24	34%	26
Totaal	Geen ISK	21%	59	26%	74	53%	149
	ISK	52%	35	27%	18	21%	14
	Totaal	27%	94	26%	93	46%	162

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 18: Hoe komen Oekraïense leerlingen naar uw school toe? (meerdere antwoorden mogelijk)

		<i>N (base)</i>	Lopend	Fietsend	Openbaar vervoer	Gebracht met de auto	Leerlingenvervoer	Anders
		<i>n</i>	%	%	%	%	%	%
PO	Geen ISK	241	74%	54%	4%	24%	13%	5%
	ISK	31	65%	71%	20%	39%	47%	2%
	Totaal	272	73%	56%	6%	25%	17%	5%
VO	Geen ISK	40	41%	83%	51%	31%	10%	8%
	ISK	36	74%	86%	81%	38%	49%	0%
	Totaal	76	57%	85%	65%	34%	28%	4%
Totaal	Geen ISK	281	69%	58%	10%	25%	12%	5%
	ISK	67	70%	79%	53%	38%	48%	1%
	Totaal	348	69%	62%	19%	27%	19%	5%

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 19: Ervaren Oekraïense leerlingen op uw school problemen op het gebied van vervoer

		Nee, het gaat goed		Ja, we ervaren een aantal problemen		Ja, we ervaren veel problemen	
		%	n	%	n	%	n
PO	Geen ISK	86%	205	13%	30	1%	3
	ISK	75%	23	23%	7	3%	1
	Totaal	85%	228	14%	37	1%	4
VO	Geen ISK	82%	33	18%	7	0%	0
	ISK	64%	23	28%	10	8%	3
	Totaal	74%	56	23%	17	4%	3
Totaal	Geen ISK	86%	238	13%	38	1%	3
	ISK	69%	46	25%	17	5%	4
	Totaal	82%	285	16%	55	2%	7

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 20: Ervaren Oekraïense leerlingen op uw school problemen op het gebied van vervoer naar hulp gemeente (excl. indien hulp van gemeente n.v.t. is)

		Nee, het gaat goed		Ja, we ervaren een aantal problemen		Ja, we ervaren veel problemen	
		%	n	%	n	%	n
PO	Hulp gemeente	63%	42	36%	24	1%	1
	Geen hulp gemeente	89%	60	7%	5	4%	3
VO	Hulp gemeente	53%	14	40%	10	7%	2
	Geen hulp gemeente	75%	18	25%	6	0%	0
Totaal	Hulp gemeente	60%	56	37%	34	3%	3
	Geen hulp gemeente	85%	78	11%	10	3%	3

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 21: Ervaart u momenteel knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne? (primair onderwijs: meerdere antwoorden mogelijk)

	Geen ISK				ISK				Totaal po			
	M1	M2	M3	M4	M1	M2	M3	M4	M1	M2	M3	M4
<i>n (base)</i>	408	299	264	239	64	41	38	31	472	340	302	270
Geen knelpunten	21%	25%	30%	30%	22%	15%	24%	28%	21%	24%	29%	30%
Personeel	56%	48%	40%	40%	60%	65%	49%	46%	56%	50%	41%	41%
Huisvesting	13%	9%	7%	11%	18%	17%	16%	21%	14%	10%	8%	12%
Leermiddelen	36%	35%	26%	29%	17%	21%	19%	14%	33%	33%	25%	27%
Sociaal-emotioneel gebied	28%	29%	25%	27%	24%	25%	31%	19%	28%	28%	26%	26%
Contact leerlingen/ ouders	29%	28%	27%	28%	21%	25%	27%	28%	28%	27%	27%	28%
Samenwerking andere schoolbesturen	4%	3%	5%	2%	4%	7%	5%	2%	4%	3%	5%	2%
Financieel gebied	18%	11%	11%	9%	12%	14%	3%	7%	17%	11%	10%	9%
Andere knelpunten	15%	11%	9%	9%	24%	17%	4%	11%	16%	12%	8%	9%

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 22: Ervaart u knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne?
(voortgezet onderwijs: meerdere antwoorden mogelijk)

	Geen ISK				ISK				Totaal vo			
	M1	M2	M3	M4	M1	M2	M3	M4	M1	M2	M3	M4
<i>n (base)</i>	58	58	54	40	61	51	45	36	120	108	99	76
Geen knelpunten	33%	29%	43%	30%	13%	13%	23%	23%	23%	21%	34%	27%
Personeel	44%	48%	21%	35%	59%	71%	53%	55%	52%	59%	35%	45%
Huisvesting	17%	23%	17%	26%	46%	42%	29%	36%	32%	32%	23%	31%
Leermiddelen	32%	26%	10%	15%	10%	9%	1%	7%	21%	18%	6%	11%
Sociaal-emotioneel gebied	21%	40%	28%	32%	16%	28%	19%	23%	19%	34%	24%	28%
Contact leerlingen/ ouders	16%	20%	14%	19%	5%	16%	16%	14%	10%	18%	15%	17%
Samenwerking andere schoolbesturen	7%	0%	3%	0%	3%	0%	5%	1%	5%	0%	4%	0%
Financieel gebied	11%	10%	6%	10%	2%	9%	4%	1%	6%	9%	5%	6%
Andere knelpunten	14%	9%	10%	21%	29%	17%	14%	15%	22%	13%	12%	18%

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 23: Op welke gebieden verwacht u knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne, na de zomervakantie? (primair onderwijs: meerdere antwoorden mogelijk)

	Geen ISK		ISK		Totaal po	
	M3	M4	M3	M4	M3	M4
<i>n (base)</i>	264	239	38	31	302	270
Geen knelpunten	29%	30%	15%	19%	27%	28%
Personeel	47%	46%	50%	61%	47%	48%
Huisvesting	11%	9%	23%	14%	12%	10%
Leermiddelen	27%	24%	19%	28%	26%	25%
Sociaal-emotioneel gebied	27%	25%	31%	26%	27%	25%
Contact leerlingen/ouders	23%	24%	28%	26%	24%	25%
Samenwerking andere schoolbesturen	6%	3%	5%	3%	6%	3%
Financieel	14%	11%	5%	14%	13%	11%
Andere knelpunten	8%	10%	3%	8%	8%	10%

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Tabel 24: Op welke gebieden verwacht u knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne, na de zomervakantie? (voortgezet onderwijs: meerdere antwoorden mogelijk)

	Geen ISK		ISK		Totaal vo	
	M3	M4	M3	M4	M3	M4
<i>n (base)</i>	54	40	45	36	99	76
Geen knelpunten	20%	27%	19%	17%	20%	22%
Personeel	46%	33%	67%	58%	56%	45%
Huisvesting	32%	34%	33%	41%	33%	37%
Leermiddelen	12%	13%	0%	6%	7%	10%
Sociaal-emotioneel gebied	32%	29%	25%	27%	29%	28%
Contact leerlingen/ouders	13%	13%	15%	19%	14%	16%
Samenwerking andere schoolbesturen	3%	8%	5%	2%	4%	5%
Financieel	7%	18%	9%	4%	8%	11%
Andere knelpunten	15%	22%	9%	15%	12%	19%

Bron: ResearchNed | vierde peiling leerlingen uit Oekraïne in opdracht van OCW

Bijlage 2: Overzicht van figuren en tabellen

Figuur 2.1: Aantal leerlingen uit Oekraïne dat momenteel wordt opgevangen in het basisonderwijs.....	8
Figuur 2.2: Capaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het basisonderwijs	8
Figuur 2.3: Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het basisonderwijs naar ISK	9
Figuur 2.4: Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het basisonderwijs naar wel/geen huidige opvang.....	9
Figuur 2.5: Aantal leerlingen uit Oekraïne dat momenteel wordt opgevangen in het voortgezet onderwijs	10
Figuur 2.6: Capaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het voortgezet onderwijs	10
Figuur 2.7: Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het voortgezet onderwijs naar ISK.....	11
Figuur 2.8: Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het voortgezet onderwijs naar wel/geen huidige opvang	11
Figuur 2.9: Basisonderwijs: hoeveel Oekraïense mensen zijn er werkzaam op uw school, bijvoorbeeld als leerkracht of onderwijs ondersteunend personeel?.....	12
Figuur 2.10: Voortgezet onderwijs: hoeveel Oekraïense mensen zijn er werkzaam op uw school, bijvoorbeeld als leerkracht of onderwijs ondersteunend personeel?.....	12
Figuur 2.11: Welke vorm van onderwijs biedt u aan leerlingen uit Oekraïne? (basisonderwijs, meerdere antwoorden mogelijk).....	13
Figuur 2.12: Welke vorm van onderwijs biedt u aan leerlingen uit Oekraïne? (voortgezet onderwijs, meerdere antwoorden mogelijk)	13
Figuur 2.13: Bent u van plan deze vorm van onderwijs na de zomervakantie aan te blijven bieden? (totaal)	14
Figuur 2.14: Helpt uw gemeente (ten dele) mee met leerlingenvervoer?	14
Figuur 2.15: Hoe komen Oekraïense leerlingen naar uw school toe? (meerdere antwoorden mogelijk) (totaal).....	15
Figuur 2.16: Ervaren de Oekraïense leerlingen op uw school problemen op het gebied van vervoer? (meerdere antwoorden mogelijk) (totaal)	15
Figuur 2.17: Ervaren Oekraïense leerlingen op uw school problemen op het gebied van vervoer naar hulp gemeente (excl. indien hulp van gemeente n.v.t. is)	15
Figuur 2.18: Ervaart u momenteel knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne? (basisonderwijs: meerdere antwoorden mogelijk)	16
Figuur 2.19: Ervaart u momenteel knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne? (voortgezet onderwijs: meerdere antwoorden mogelijk)	17
Figuur 2.20: Op welke gebieden verwacht u knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne, na de zomervakantie? (primair onderwijs; meerdere antwoorden mogelijk).....	17
Figuur 2.21: Op welke gebieden verwacht u knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne, na de zomervakantie? (voortgezet onderwijs; meerdere antwoorden mogelijk).....	18
Tabel 1: Responspercentages.....	5
Tabel 2: Valide respons, populatie en weging.....	21
Tabel 3: Aantal leerlingen uit Oekraïne dat momenteel wordt opgevangen in het primair onderwijs (categorieën)	22
Tabel 4: Capaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het primair onderwijs (categorieën)	22
Tabel 5: Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het primair onderwijs naar ISK	23

Tabel 6:	Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het primair onderwijs naar wel/geen huidige opvang.....	23
Tabel 7:	Aantal leerlingen uit Oekraïne dat momenteel wordt opgevangen in het voortgezet onderwijs (categorieën).....	23
Tabel 8:	Capaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het voortgezet onderwijs (categorieën).....	24
Tabel 9:	Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het voortgezet onderwijs naar ISK.....	24
Tabel 10:	Percentage scholen met opvangcapaciteit voor leerlingen uit Oekraïne in het voortgezet onderwijs naar wel/geen huidige opvang.....	24
Tabel 11:	Primair onderwijs: hoeveel Oekraïense mensen zijn er werkzaam op uw school, bijvoorbeeld als leerkracht of onderwijs ondersteunend personeel?.....	25
Tabel 12:	Voortgezet onderwijs: hoeveel Oekraïense mensen zijn er werkzaam op uw school, bijvoorbeeld als leerkracht of onderwijs ondersteunend personeel?.....	25
Tabel 13:	Welke vorm van onderwijs biedt u aan leerlingen uit Oekraïne? (primair onderwijs, meerdere antwoorden mogelijk).....	26
Tabel 14:	Welke vorm van onderwijs biedt u aan leerlingen uit Oekraïne? (voortgezet onderwijs, meerdere antwoorden mogelijk).....	26
Tabel 15:	Primair onderwijs: Bent u van plan deze vorm van onderwijs na de zomervakantie aan te blijven bieden?.....	26
Tabel 16:	Voortgezet onderwijs: Bent u van plan deze vorm van onderwijs na de zomervakantie aan te blijven bieden?.....	27
Tabel 17:	Helpt uw gemeente (ten dele) mee met leerlingenvervoer?.....	27
Tabel 18:	Hoe komen Oekraïense leerlingen naar uw school toe? (meerdere antwoorden mogelijk).....	27
Tabel 19:	Ervaren Oekraïense leerlingen op uw school problemen op het gebied van vervoer.....	28
Tabel 20:	Ervaren Oekraïense leerlingen op uw school problemen op het gebied van vervoer naar hulp gemeente (excl. indien hulp van gemeente n.v.t. is).....	28
Tabel 21:	Ervaart u momenteel knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne? (primair onderwijs: meerdere antwoorden mogelijk).....	28
Tabel 22:	Ervaart u knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne? (voortgezet onderwijs: meerdere antwoorden mogelijk).....	29
Tabel 23:	Op welke gebieden verwacht u knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne, na de zomervakantie? (primair onderwijs: meerdere antwoorden mogelijk).....	29
Tabel 24:	Op welke gebieden verwacht u knelpunten bij het organiseren van het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne, na de zomervakantie? (voortgezet onderwijs: meerdere antwoorden mogelijk).....	30

